

Ұлы ақын Абай
Құнанбаевтың
еңбектері мен
шығармашылығы
Ы

Абай – дара, Абай – дана қазақта!

❖ Абайдың азан шақырып қойған аты – Ибраһим. Әжесі Зере сүйікті немересін Абай, яғни сүйкімді деп еркелеткен. Осыдан кейін ел арасында шын аты аталмай, Абай атанып кетеді.

- Абайдың әжесі

-

Зере Абайға
халық
қазынасынан
нәр
беріп, бойына
ізгілік шуағын
сепкен, білімге
итермелеген
ұлы
ұстаз, тәлімгер,
ана.

- Анасы Ұлжан –
ұстамды,
мейірімі
мен ақылы мол

❖ Абай он екі жасында Семей қаласындағы Ахмет Риза қазіретінің медресесіне түседі. Онда 3 жыл оқиды. Медреседе оқып жүріп 3 айдай орыс мектебінен дәріс алады. Абай араб, түрік, парсы тілдерінде

Абай тоғыз жасынан бастап өлең шығарған.
Балаларға арналған өлеңдеріі: “Адам болам десеңіз”,
“Әсемпаз болма әрнеге”, “Жазғытұрым”,
“Күз”

Ұлы ақынның көркемдік, әл.еуметтік, гуманистік және дінге көзқарастары терең білінген еңбегі-
ҚАРА СӨЗДЕРІ. Абай қара сөздері - ұлы ақынның сөз өнеріндегі көркемдік қуатын, философиядағы даналық дүниетанымын даралап көрсететін бірден бір шығармасы. Абайдың 45- ге жуық қара сөзі бізге жеткен.

Абай атамыздың әнге деген сүйіспеншілігі

*Құлақтан кіріп бойды
алар,*

*Әсем ән мен тәтті күй.
Көңілге түрлі ой салар,
Әнді сүйсең, менше сүй,-
деп
білдірген*

Біржан сал, Ақан сері, Жаяу Мұса, Тәттімбет сияқты сазгерлердің маржан мұраларынан сусындап, әншілік-күйшілік өнерді ерекше бағалаған. Әнге, өнерге жаны құмар болған.

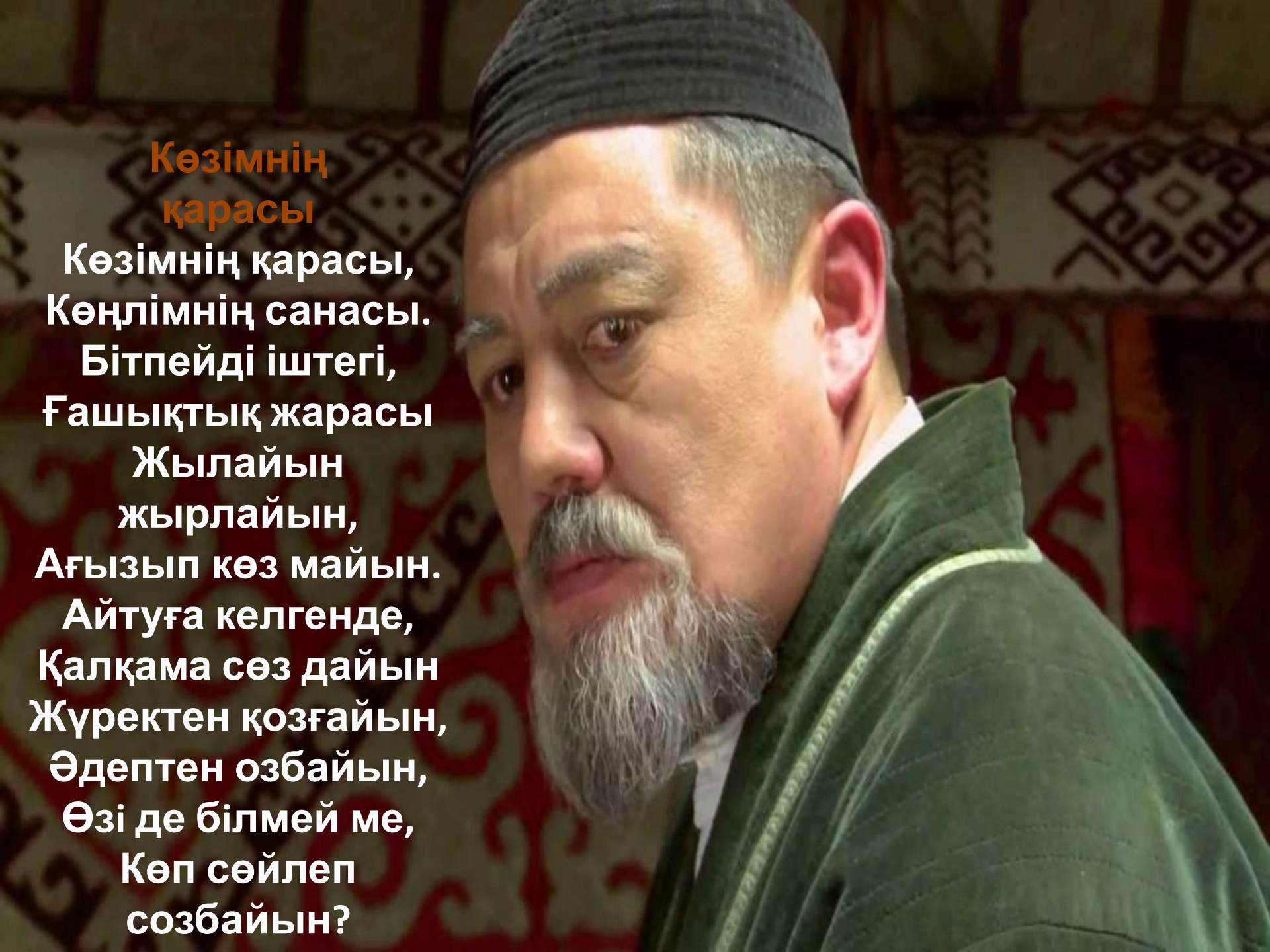
Абай күйлері:

“Торы жорға”, “Май түні”, “Абай желдірмесі”.

Абай әндері:

“Көзімнің қарасы”, “Айттым, сәлем, Қаламқас”, “Сегіз аяқ”, “Қор болды жаным”.

**Көзімнің
қарасы**

**Көзімнің қарасы,
Көңлімнің санасы.
Бітпейді іштегі,
Ғашықтық жарасы
Жылайын
жырлайын,
Ағызып көз майын.
Айтуға келгенде,
Қалқама сөз дайын
Жүректен қозғайын,
Әдептен озбайын,
Өзі де білмей ме,
Көп сөйлеп
созбайын?**

Пушкиннің “Евгений Онегин” қазақ тіліне аударарды, әрі өзі “Татьянаның хаты” атты ән шығарды.

Қорытынд

Өзі туған халқының әдебиетімен
қатар
дүние жүзі мәдениетіне үлкен үлес
қосқан
ұлы Абай атамыздың өлмес, өшпес
мұрасы халқымыздың игілігіне аса
берумен бірге, басқа елдердің де
кәдесіне
жарап, рухани қажетін өтей беретіні
кәміл. Біз Ұлы Абай атамызды
"Қазақтың
бас ақыны" деп бағалап , оның
шығармашылығының алдында бас
иеміз!